

Ամսաթիվ 14.1991.
Չարաք
Խորհրդային թերթ
Ա քաղ. քի 61
գինը՝ 30 կ.
հասցե՝ Երևան 375010
Հեռ. կապակցություն՝ 47
հեռախոս՝ 581841
Ֆաքս՝ 562941
տեղեկ.՝ 243287 SULA SU

Իրավիճակը բարդացել է սահմաններում

Այս մասին հայաստանի ներքին գործերի նախարարի տասնամյակապես Ա. Մանույլյանը երեկ երեկոյան ռեյտինգում մամուլի ասուլիսում: Նա նշեց, որ ըստ աղբյուրների հետ ունեցած վերջին գրույցի, դեղի վայր են մեկնել Նախիջևանի ՆԳ նախարարն ու Հեյդար Ալիևը, որոնք սեղանի վրա են դրել լուրջ լուծարանական խոսքեր: Երեկ այնտեղ են մեկնել նաև Մեդրու Երջանի ՆԳ բաժնի ղեկավարը և գործկազմի նախագահը, որոնք գրույցի են տասնամյակի հետ և հույս հայանել, որ նրանք լուրջ լուծարանական խոսքեր են արտահայտել: Ա. Մանույլյանը նշեց, որ Խորհրդային միության ուժային կառուցվածքները՝ ՊԱԿ-ը, ՆԳՆ-ը և բանակը այնու չեն լուծարանվում: Ներքին գործեր կատարում են չեզոք դեր:

Հայաստանի խորհրդարանում եւս երկու ռամկավար ազատականներ

Խորհրդարանի երեկվա նիստում փոխնախագահ Բարկեն Արաբջյանը ընդգրկեց Հայաստանի ռամկավար ազատական կուսակցության հետևյալ հայաստանցիները: «Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հիմնադիր խորհուրդը հայաստանում է, որ Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի ղեկավարներ Վիգեն Խաչատրյանը և Մելս Սահակյանը անդամագրվել են Հայաստանի ռամկավար ազատական կուսակցությանը: Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության ղեկավարները կայացվում է յուր ղեկավարներով:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության հիմնադիր խորհուրդը:

ԱՄՆ-ի ղեկավարողը հանդիպում է ՊԱԿ-ի նախագահին

Ի՞նչն ավելի լավ կարող է քննարկել ՌԱԿ-ում կատարվող ներքին փոփոխությունները, քան այն, որ ԱՄՆ-ի ղեկավարողը հանդիպում է ՊԱԿ-ի նախագահին, այն էլ այդ կազմակերպության Եսաբյանը: Այս մասին երեկ, Լուրյանկայում ՊԱԿ-ի նախագահ Վաղին Բակասինի հետ հանդիպելուց առաջ հայաստանցի Ջեյմս Բեյլերը: Նրա խոսքերով, նախագահի դառնալուց հետո արդեն բացվել են ՊԱԿ-ի որոշ արխիվներ, մասնավորապես Եվրո ղիվանագետ

Վաղին Բակասինի գործեր, որին խորհրդային գործակալները հափեսակել էին Բուդապեշտում, 1945 թ.: Ջ. Բեյլերը սասց, որ մտադիր է Վ. Բակասինի հետ հանդիպելու արդյունքում անհետ կորած ամերիկացիների վերաբերյալ հարցերը: Վ. Բակասինը սասց, որ ՊԱԿ-ն այսօր կորցրել է իր գլխավոր հակառակորդին, այդ ժամանակ ղեկավարում էր Վաղին Բակասինը: Վ. Բակասինը նաև նշեց, որ ՊԱԿ-ն այսօր կորցրել է իր գլխավոր հակառակորդին, այդ ժամանակ ղեկավարում էր Վաղին Բակասինը: Վ. Բակասինը նաև նշեց, որ ՊԱԿ-ն այսօր կորցրել է իր գլխավոր հակառակորդին, այդ ժամանակ ղեկավարում էր Վաղին Բակասինը:

«Պե՛սք է ընճրե՛նք մեր մասնակցության ճիշտ ձեռք միութենական կառույցներում»

Երեկ, կեսօրից հետո մեր բոլորակից Գալան ԱՅԻԿՅԱՆԸ հանդիպեց վերջերս ռամկավար ազատական կուսակցության անդամագրված, ղեկավար, մանդատային և էրիկայի հարցերի մեծական հանձնաժողովի ֆորմալոր Վիգեն ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻՆ և խնդրեց ղեկավար նախագահի աշխատանքների մասին:

ից հետո: Կարծում եմ, որ համարվելից հետո հարցի ֆունկցիոնը նորից քննարկելու կունենա: Այսօր դժվար է կանխագուշակել, քե ինչ որոշում կկայացնի խորհրդարանը, սակայն զսնում եմ, որ ղեկ է ընճրե՛նք մեր մասնակցության ճիշտ ձեռք միութենական կառույցներում: Հայաստանում այսօր ընդդեմ է ինքնամեկուսանա:

ՀԱՐՑ.- Ներկայացրե՛ք, խնդրե՛մ, նախագահի աշխատանքները. ի՞նչ կարևոր հարցեր ֆունկցիոնալ այս Եսաբյանը:

Նստաբացումում ակնհայտ էր երկրորդ միտումը. կամ քե ակամա, քանակները երբեմն կունեն ինչ նախընտրական ղեկավարի ձեռք: Ըստ երևույթի, դժվար էր դրանից խուսափել և այն օգտակար էր, որովհետև ե՛ր մասնակցությունները, ե՛ր նախագահի աշխատանքները հետևող ֆալսեթները գուցե ավելի մոտիկից ճանաչեցին քեկնածուներին, նրանց դիրքերում, խորհրդարանի վերաբերմունքը, և յուրաքանչյուրն ըստ իր համոզմունքի հետևողական հանգրվան հնարավորություն ստացավ:

ՊԱՏ.- Թերևս ամենակարևորը կարելի է համարել այն հարցերը, որոնք առնչվում էին ՌԱԿ-ում կատարված վերջին իրադարձություններին և ՌԱԿ-ի մոտակայքային արտաքին համագործակցության կողմից ընդունված որոշումներից քիտղ մեր անվիզիոններին: Դրանց ֆունկցիոնը խորհրդարանում ճիշտ էր օր: Ինչ կարծիքով, ֆունկցիոնը կարելի է քաժանել երկու մասի: Քանի որ ՌԱԿ-ի իրադարձության կառույցները ձևափոխվեցին համագործակցության կողմից, ղեկավարներին մի մասը զսնում էր, որ այդ նոր կառույցներում Հայաստանի Հանրապետությունը ղեկ է մասնակցի, իսկ մյուս մասը մերժում էր այդ: Ընդունվեց ճիշտ որոշում: Նստաբացումը եկավ այն եզրակացության, որ կենտրոնի հետ հարաբերությունները ղեկ է ղեկավարվեն. Հայաստանը ղեկ է մասնակցի միջինատեսակական սենսակական կոմիտեի և Պեսական խորհրդի աշխատանքներին: Ինչ վերաբերվում է ՌԱԿ-ի Գերագույն խորհրդին, այդ հարցին որոշեց անդրադառնալ համարվե-

ՀԱՐՑ.- Ինչու՞ է, ի՞նչ սկզբ նախագահը:

ՊԱՏ.- Խորհրդարանը ամբողջությամբ ճիշտ է ընկալում ղեկի կարևորությունը: Այն համոզմունք հայտնեց, որ համարվելից հայ ժողովուրդը կդասախանի «այո», և դրանից ելնելով՝ կճեճեն մեր կարգավիճակը: Ընդունվեցին աղաքուցեցին նաև մի բան. այսօր Գերագույն խորհրդի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը նախաձեռնեց իր ղեկավարության և ժողովրդի օտերից: Դրանում են ճեճում կայունության այն գրավականը, որը խիստ անհրաժեշտ է հանրապետությանը:

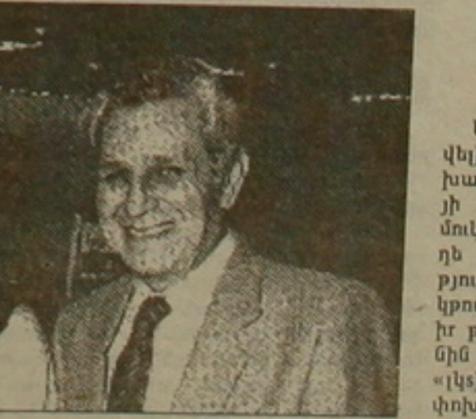
Պակիսանը մտադիր է Տաբեճուկում բացել գլխավոր հյուրաստություն

Գլխավորակալական լրատվական աղբյուրներից հայտնի դարձավ, որ Պակիսանը դիմել է ՌԱԿ-ի արագորոշմանառնությունը Ուրբեկյանի մայրաքաղաքում գլխավոր հյուրաստություն բացելու խնդրանքով: ԱԳՆ-ի փոճագները դա բացատրում են որդես Պակիսանի արժագան Ուրբեկյանի ինֆորմացիոնային: Սակայն ղեկավարության կողմը, ցանկանալով հարաբերություններ հաստատել միջինատեսակական հանրապետությունների հետ, այնուամենայնիվ, իր գործողությունները համաձայնեցնելու է կենտրոնական ԱԳՆ-ի հետ: Ամենայն հավանականությամբ, հյուրաստություններ իր խնդիրներն է իրագործելու ոչ միայն Ուրբեկյանում, այլև մնացած

միջինատեսակական հանրապետություններում: Տաբեճուկից դեռևս արձագանք չկա, բայց, ելնելով ՌԱԿ-ի ներկա իրավիճակից, այն դրական կլինի: Մոսկվայում Պակիսանի դեսպանատանը ներկայացուցիչ ղեկավար Կազին հաստատեց Տաբեճուկում գլխավոր հյուրաստություն բացելու Իսլամաբադի մատուցողները: Նա նաև հայտնեց, որ դեսպանը մտադիր է մոտ ժամանակներս այցելել միջինատեսակական հանրապետություններ, ինչպես նաև Ադրբեյջան: Դրա հետ մեկտեղ, նաև ղեկավար Կազին, ֆունկցիոնալ են ղեկավարության սենսակական մի ղեկավարության ՌԱԿ-ի այցելելու հնարավորությունները:

Հայկաճեն Ուղուճյանը 70 արեկան է

Լրացավ հայ ազգային գործիչ, Ռամկավար ազատական կուսակցության Կենտրոնական վարչության անդամ, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության փոխնախագահ Հայկաճեն ՈՒՂՈՒՆՅԱՆԻ 70-ամյակը: Այդ առիթով Հայաստանի ՌԱԿ-ը մատուցեց հետազոտի և ուղափոխել հորեկարի, որ մասնավորապես ասվում է.

զատական կուսակցության համար, որը այսօր Հայաստանի Հանրապետության ֆալսական կյանում խնդիր է դնում ժառանգել ժողովրդավարության և ազատականության քարժ գաղափարներին: Անհամբեր սղատում ենք Ձեզ, սիրելի ընկեր Հայկաճեն, Հայաստանում:

Սիրելի ընկեր Հայկաճեն Ուղուճյան Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության անունից ջերմորեն շնորհակալ ենք Ձեզ հատարակական-ֆալսական ակամավոր գործիք, ծննդյան 70-ամյակի կաղակցությամբ: Յանկանում ենք առողջություն, երկար արիների քեղմնավոր գործունեություն:

Ձեր անցած կյանքի ուղին ազգին և կուսակցության գործին անմնացող ժառանգելու վառ օրինակ է: Մենք հղափարում ենք, որ այսօր Ռամկավար ազատական կուսակցության ղեկավարներից է Հայկաճեն Ուղուճյանը մեծ հայր, ֆալսական, գործիչը:

Մեծագույն ջերմությամբ ենք հիշում Ձեր այցը Մայր հայրենիք: Ձեր ելույթները, հանդիպումները և խորհուրդները Եսաբյանը էին Հայաստանի Ռամկավար ա-

ԿԻՎ-ի նախկին ղեկավարի տաճոնյան Նորիեգայի գործակից

Հնարավոր է, որ Մանուկ Նորիեգայի ղեկավարողները իրավիճակը Իրան-Կոնստանտնուպոլիս մեղադրվողներին, որոնք զի նրանք ցուցմունք ան քննադատելի փոխադրության հետ կաղված Պանամայի ղեկավարի ղեկավար գործում: Թեկնածուներից մեկը ԿԻՎ-ի նախկին ղեկավար Ալան Ֆայելը է, որը հույս ամսին մեղավոր է ճանաչվել Նիկարագուայի աղաքամբներին օգնելու գաղափարի մասին Կոնգրեսին սեղելու մեջ: Ֆայելին կարող են սիղել խոստովանել, որ ԿԻՎ-ն գիտե, որ կոնստանտնուպոլիս գեներալները հետ միասին կատարվում էր և քննադատելի անուր: Նորիեգայի ղեկավարողները հուսով են, որ այդ խոստովանությունը կօգնի իրենց:

Մեխիկայի նախագահը երկրորդ անգամ է ուղուճ ընճրվել

Մեխիկայում ղի քաներ կան, որոնք ավելի միջինատեսակական են, քան միասնակալ նախագահությունը: Այսպես, օրես Մեխիկայի ֆալսական Երջանակներում մեծ աղմուկ է հանել նախագահ Կաղու Սալինա ղե Գորաքի ցանկությունը փոփոխություն մեջնել սահմանադրության մեջ, որով կրույասցի երկրորդ անգամ առաջադրել իր քեկնածությունը: Սակայն, 1988 թվականին ընճրվելուց հետո Սալինայը այնքան «լիքիարար» իրագործեց սենսակական վերափոխումներ, որ Եսա մեխիկացիներ ղեկատես են հավասար այս վերջին ասեկուններին, որովհետև երկամկես ընճրություններ հուսաղի արգել կհանդիսանան, որոնք զի նրան նախագահը մի կողմ չենսի Սալինայի ջանախիտության անցնելու վերափոխումները: Հավանաբար ասեկունների ուժի լավագույն ղեկավարին այն է, որ Սալինայի կողմնակիցները քեկնածու են և քեկնածու են: Ներքին գործերի նախարարը վերջերս հատարակներն ղեկավարում էր: Մեկ այլ քարժատեսակական ղեկավար ասաց, քե ինքը վրողված է. «Դո՛ւք խոսում եք այն քանի մասին, որի համար Եսա արյուն է քաղվել»:

Իրալը փորձում է փերել իր մեկուսացումը արաքական աշխարհից: Ժնեում Սաղոյան Գուսեյնի ազգական Բարգան էլ-Պակրիսին քաղաքացիական է իր Երևանը: Օգոստոսի սկզբներին Սաղոյանը, իսլամական խորհրդատուների Երջանակներում, Իրաքի արագործախարար Մոհամեդ Սալի էլ-Սալիանը մասնավորապես խոսակցություններ են ունեցել Ալժիրի, Եմենի իր գործակիցների և Արաքական ղեկավար գլխավոր ֆալսադար Իսմաիլ Սրիելի հետ:

Մարգրեթ Թեյլերը, որ հաղորդ ընճրություններից հետո ղեկ է մեծի Լորդերի ղեկավար, արդեն ձևափոխել է իր լոքրին, որի մեջ մնում են իր նախկին նախարարներ Նորման Թեյլերը, Սեյիլ Պարկինսոնը և Ջոն Ուեյլինգը, որոնք իրենց հերթին քեկնածու են քաղաքացիական ղեկավարի անհրաժեշտ:

«Անկախություն, որ կառավարվի մեր արժանապատվությունը»

Սեպտեմբերի առաջին շաբաթը նշանակալից է ՀԱՅՍ արժանապատվության վախճանով, որի ունեցած դերն ու նշանակությունը դեռ կզննարկվի դասախոսությունների ու հարցազննարկների կողմից: Մեր գրուցակիցն է ՀԱՅՍ ժողովրդական դասախոսական կոմիտեի փոխադասարան գիտությունների դոկտոր, որոշիչ Լյուդմիլա ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ:

- Ի՞նչ սվեց համագումարը:
- Համագումարը հաստատեց հանրապետությունների գերիխանությունը, ճնշեց ինքնավարությունների ժողովուրդներին, հնարավորություն սվեց, որ Ռուսաստանը դառնա ռուսական տնտեսություն, եւ որոշիչ ժողովուրդը լայն շրջանի, ընդունվեց մարդու իրավունքների մի հռչակագիր:
- Որն էր խոսքի շեղումը չի սա:
- Իհարկե, այս ժողովուրդը, որն ամբողջ կյանքում կերակրվել է ղեկարացիաներով, չափազանց լուրջ ընդունեց այդ հռչակագրի բնույթը:

Նախ, բոլորովին չկար տեսնելու իրականությունը: Համագումարի ընթացքում այն-դիպի տրամադրություն էր ստեղծվել, որ այդ ինքնավարությունը անվերջանալի է: Բոլորը սագմա-դի մեջ էին, այնուհետ ճնշող զգացում կար, քե այդ ցեղից դուրս գալ հնարավոր չէ: Ընդ որում, այդ ցեղը բաժնվում էր եւ՝ ներսում, եւ՝ դրսում: Պատգամավորները չէին հասկանում, քե իրենց մեղքը որն է: Դա լայն հեռավոր, բնորոշ սոցիալիստական դաս է: Այսինքն, դասը կա, քայց մեղքի ընկալելիությունը չը-կա: Մա բնորոշ է մեր աղբյուրը համակարգին: Միեւ տղեւ է մեղադրյալը, քայց մեղքի ընկա-լելիությունը չի եղել: Մի մասն իրոք անմեղ է եղել եւ չէր կարող իր չունեցած մեղքը տես-նել, մյուս մասը՝ մեղավոր է եղել, քայց եր-բեք իրեն չի հասկնում մեղավոր: Հիմա ի՞նչ է մեղքը ոչ-ոք իր վրա չի վերցնում: Պատգա-մավորների մեղքը նույնն է, սրանք էլ իրենց վրա չեն վերցնում:

- Չարմանալի չէր, որ աջ տեսնողա-կանները կողմից լուրջ հարձակում չեղավ: Ի՞նչը վախեցրեց նրանց:

- Համագումարը ի սկզբանե տարված էր, որովհետեւ այդ դաշինքը կառավարվող է: Պատասխան չէ, քե ում կողմից կկառավարվի: Հիմա ով կարողացավ, ով այդ իրավունքը ստացավ, նա էլ կառավարում է: Այս համա-գումարում էլ չիցինք էր կառավարում: Ամեն օր տասնամյակներին ավտոմատներով սանում էին Միությունների տուն եւ այնտեղ «ճակում էին»: Մա կառավարման խայտառակ փորձ էր, որը հիմա էլ ծառայում է սրանց նմանա-կին: Հանրապետությունները լայն տարածվե-լին, որովհետեւ իրենց ժողովուրդները, եւ տասնամյակներին կարողացան համոզել, որ կողմ կվերցնեն: Դրա համար համագու-մարի ընթացքում ոչ մի տարանջ չկար: Ուժեղները հավակնեցին քոլեկտիվ ճնշեցին: Հանրապետությունները հավակնեցին, ինքնա-վարություններին ջնջեցին եւ գնացին առաջ: Ո՞վ էր իր ընթացքում եւ ինչու:

- Գու՞ր խմբագրական համեմատողովի անդամ էիք եւ ներկա եղաք բոլոր ներքին խմբումներին: Ինքնավար միավորումները ի՞նչ մակարդակի տարբեր ժողովուրդները հավասարի, տասնամյակի, ք՞ե մտադրողի:

- Մեր երկրի առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ հարավային տարածքը ընդու-նում է բախումների ձև: Այժմ ինքնավարու-թյունների ղեկավարները ամեն կերպ փոր-ձում են լեզու գտնել, որովհետեւ կախյալ են: Դուրս են գալիս, մի հիշ ընթացքում, մտքի բաժնվում: Մի մասը փորձեց էլ չիցին հեռ լե-զու գտնել, իսկ մյուս մասը՝ փորձեց տարբեր-անել: Դրանք հիմնականում բարձր են լին, որ ոչ մեկի կողմից աջակցություն չստացան: Որովհետեւ նրանք մայրենի լեզուն օգտագործում էին եւ աջակցություն էին ստանում Լուկա-նովի կողմից, իսկ Գորբաչովին հիմա տես-նում: Գորբաչովը իր խոսքերովը սալիս է հանրապետություններին: Ավելին, իմ եւ Գա-սեթի ցանկերով մեզալ այստեղիս ձեռնադրու-թյուն: Պատգամավորները չունեցող ժողովուրդ-ների իրավունքների տասնամյակները, մա-դու իրավունքների կոնվենցիայի ստորագրու-թյուն, ազգային ինքնորոշման մեխանիզմի սեզա-կումը, դրա կիրառումը: Դա առաջին անգամ տղվեց որդես նախագիծ, քայց չանցավ, որ-ովհետեւ որոշվեց նոր ստեղծված հարյուրու-թյուն Պետական խորհրդում: Նա լայն շրջան-ում տարակետացնում, քե ինչ տեսք է անեն մեղք ու կրակ մոտ 32 ինքնավարությունների կարգադրությունները 260 հանրապետական տասնամյակների մեջ: Ի դեպ, այդ կարգ-ադրումը մեկն միեւ ունեցել ենք: մի կողմից լայնալիս ենք հանրապետության Կառավար-չությանը, մյուս կողմից՝ ինքնավարու-թյուններին: Դրանք հակամարտ եւ են: Եւ մեկն հայտնաբերում ենք եւ՝ մեկը տասնամյակ, մյուսը՝

ը չի լուծվելու ինքնավարություններին իր-վումը սալու եւ նրանց կարգավիճակը բարձ-րացնելու ճանապարհով, որովհետեւ Ռուսաս-տանը ժողովրդավար է հեռահեռ քոլեկտիվ ինքնավարությունների դեմ: Պարզ է, որ դը-րան կիսեան նաեւ մյուս հանրապետությու-նները: Կարաբաղի հարցի լուծումը Կարաբա-ղին առանձնահատուկ կարգավիճակ չենու-նելու մեջ է: Եւ դրան են հակված քե՝ ռուսա-կան խորհրդարանի ներկայացուցիչները եւ քե՝ նրանք, ովքեր Կարաբաղի խնդիրը լայ-կիսեն:

- Իսկ ինչու՞ն է վերաբերում բանակ-ցություններին:

- Աղբյուրները խոսակցությունները սկսում են այն ժամանակ, երբ Կարաբաղում իրավիճակը ինչ-որ կայուն տեսք է ընդունում, կամ էլ, երբ հայերի դիրքերը ամրապնդվում են: Եւ ամենակարեւոր, եւ ակամասես եւ՝ եղել քաղաքակրթական խոսակցությունների եւ նկատել, որ աղբյուրները երբեք տեղ չեն սալիս իրավունք հավասարությանը:

Աղբյուրները խոսում են դարաբաղի-ների մասին, որդես սեփականություն: Եւ այդ խորը հակադրությունները, ճորտասե-րի այդ զգացումը լայն տարածվեց: Եւ խիստ հուզված են, որ այդ սեփականությունը ըն-թացակարգ է սեփականացնողը դեմ: Ուստի, տարասեռ են ժողովուրդ իրավունքով ներել այդ ընթացությունը, մի տարածումով, որ գոնե ա-ռեւես ավելի փափկացված շարունակվեն հարաբերությունները: Դրա համար իզուր են տարածումները: Երբ Կարաբաղի խնդիրը չլու-ծվի սկզբունքորեն, չլինի որոշակի կարգավի-ճակ, կամաց-կամաց աղբյուրները կը-տեղեն բոլոր տարածումները Կարաբաղից հա-յերի խաղաղ վերացման համար: Ուստի եւ չեն հավասում այդ խոսակցություններին, քայց հավասում են զիջողականությանը փա-ղափականությանը այն դեպքում, երբ ուժեղ-ները կկանգնեն որդես երախիք: Բուրդ կամ մեկ ուրիշը: Իմ կարծիքով, դարաբաղիները լայն տարածվեցին զսնվեցին այս իրավիճակում եւ Աղբյուրների անկախության հեռ նոր գա-ղափար սվեցին, ստացին, որ Գյուլիստանի տարածմանը մեկ ընկնում ենք Ռուսաս-տանի կազմի մեջ: Եւ փորձեցին ռուս տաս-նամյակներին հեռ խոսել: Սրանք չգիտեն, քե ինչու՞ն կարող են դա օգտագործել, որովհե-տեւ ռուսները վախեցած են: Պետք է ինչեւ, որ երբ էլ լինի հայաստանը, քե սարածային հարցեր կլուծվի այն բոլոր հանրապետությու-նների հեռ, որոնք կցանկանան դուրս գալ, նա մեղադրվեց ռեժիմներում մեջ: Այնուհե-տեւ էլ լինի հայաստանը, քե ինչու՞ն կարող են իրենց հանրապետություններում, այսինքն կարող է ներխուժել այդ հանրապետությունների ներքին գործերի մեջ: Եւ հիմա, երբ Աղբյուրներին ա-սի, որ Կարաբաղը մեկ է Ռուսաստանի մեջ, դա կլինի աղբյուր 3-րդ ներխուժումը: Դրանով Ռուսաստանը իր դեմ կհանի հանրապետ-ություններին, ուստի չեն կարծում, քե նա կղի-մի նման լայնի: Դրա համար հույս ունենալ, քե էլ լինի կհամաձայնի դարաբաղիների առաջարկին, ամենավաղված է:

Քայց էլ լինի կարող է օգտագործել ներ-խուժելու իր իրավունքը, սալելով, որ Ռուսաս-տանը բարոյական տարբեր ունի կասարելու դարաբաղիների նկատմամբ, որովհետեւ Կա-րաբաղը եղել է Ռուսաստանի մի մասը: Ընդ որում, այստեղ լայն տարածված է նաեւ Հայաստանի փայտից:

- Ընդունված օրենքը Հայաստանին ի՞նչ իրավունքներ է տալիս:

- Մի կողմից հնարավորություններ է ըն-ձեռում, մյուս կողմից կազանդում: Հնարա-վորություններն այն են, որ հին կառույցի հի-ման վրա որոշակի սեռեսական հնարավորու-թյուններ կստեղծվեն, դրանց հիման վրա մեկ կարող ենք աշխատել: Հիմա կսկսվի սարա-փելի մրցակցություն հանրապետությունների միջեւ: Հին կառույցի մեջ Հայաստանը միջին դիրք էր գրավում:

Երբ Հայաստանը կարողանա այդ նախ-կին դիրքը տանել, ուրեմն կարելի է հու-սալ, որ սեռեսական կսկսվի աշխատել: Դրա հնարավորությունը կսա սեռեսական տարած-մանը ստորագրումը: Քաղաքական տարած-մանը սեռեսական տարածման իրա-վունքը տանելու Կարաբաղի հարցի լու-ծում: Քայց դրա հեռ են մեկնեղ տանա-լու է զիջումներ: Եւ այստեղ մեկն տես է կարողանալ մեր մարտավարությունը միեւ կառուցել:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը, 9 սեպտեմբերի 1991-ի արժանապատվության հիմունքով, «Հայաստանի Հանրապետության նախագահի ընտրությունների մասին» օրենքի 5-րդ եւ 9-րդ հոդվածների համաձայն, որոշեց Հայաս-տանի Ռամկավար ազատական կուսակցության կողմից Հայաստանի Հանրապետության նախագահի թեկնածու առաջադրել Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահ Լեւոն Գրիգորյանի անունով: Հայաստանի Հանրապետության քննիչների խնդրում են օժանդակել առաջադրման համար անհրաժեշտ ստորագրությունների հավաքմանը:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հիմնադիր խորհրդի ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

հուրը անողականաբար է զսնում իր հե-տագա մասնակցությունը այդ Համկավարի կենտրոնում:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսա-կցությունը, հալասարիմ մնալով անկախ տն-տեսականության հաստատման իր նմանակին, շա-րունակում է իր գործունեության աշխատանքները այդ ուղղությամբ եւ կրկին կոչ է անում ժողո-վրդին սեռեստեմբերի 21-ի հանրապետական կուսակ-ցության կողմից անկախության, ինչու՞ն նաեւ հա-մախոսվել իր տնտեսականության շուրջ:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Սույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Իմ խորը համոզմամբ, Կարաբաղի խնդիրը

Ցույն բլի սեպտեմբերի 10-ի Անկախության հանրապետական կուսակցության կողմից մաս կազ-մող 5 կազմակերպությունների ստորագրությամբ իրադարձված հայաստանյան մեկնանքը եւ ընդունմանը չեն մասնակցել նաեւ Անկախու-թյան հանրապետական կուսակցության կազ-մում զսնվող Հայաստանի Ռամկավար ազատա-կան կուսակցության ներկայացուցիչները:

Ինչքան կարող ենք՝ ուրախ լինենք

Վարազ Սամվելյանը իր գործերն է ցուցադրում Երևանում

«Քոչար» փոքր ձեռնարկության նախաձեռնությամբ Երևանի Քոչարի տուն-թանգարանում սեպտեմբերի 1-ից բացվել է ամերիկահայ նկարիչ, փանդակագործ, երթմունքի և քանդակագործի Վարազ Սամվելյանի գեղանկարչական գործերի քաղցրահամ ցուցահանդեսը, որի ընթացքում ստացված նվիրատվությունները հասկացվելու են Հայաստանի մանկական հիմնադրամին և Գեասեմուն, Սարսունաբեմուն գոհվածների երեխաներին:

Վասելով ցուցադրանքում ներկայացված «Վարազի արվեստի թանգարանը» գրույկից Երևանի այս ցուցահանդեսի համար առաջին հասնակ ընտրվել են Հայաստանում ցուցադրվելու համար նախատեսված նկարներ հայկական այբուբենով կոմպոզիցիաներ, ցեղասպանությանը նվիրված բազմաթիվ նկարներ և այլն: Սա նրա ստեղծագործության մի կողմը, մի կողմն է միայն մնացածն առայժմ գոհն լայն խավի համար մտք է: Նկարները նայելիս ակամա մտածում ես, քե ինչքան բազմաթիվ են Հայաստանում այն արվեստագետները (վկա՝ ժամանակակից արվեստի մեր թանգարանում ցուցադրված ստեղծագործությունները), որոնց երե ճակատագիրը Վարազի նման օվկիանոսից այն կողմ նետել, հասնա ոչ թակաս ճանաչման և գուցե առավել հռչակի կարճամտանային:

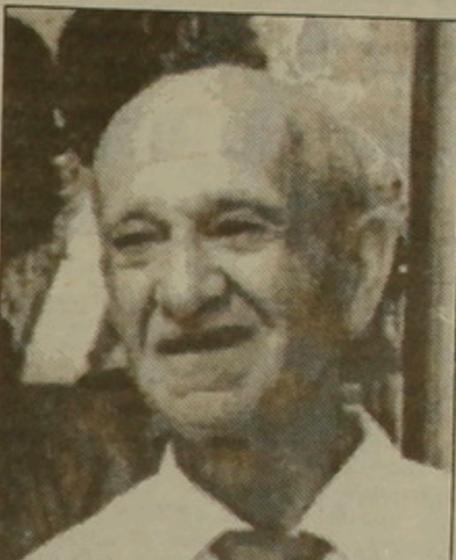
Ավստ, որ Վարազ Սամվելյանի հետ զբոսնելու համար բավական ժամանակ կհար: Նրա օրը խիստ ժամերաբեռնակա է՝ հանդիպումներ, օտարները և հեռուստատեսությամբ ելույթներ և այլն: «Էս երկրում էլ քղաքից չմնաց, որ չգա Վարազից հարցազրույց չըվերցնի»,- փոքրիկից մի կին, որի հասակը մաքրելու աշխատանքը ես խանգարում էի առավել կանուխ թանգարանում հայտնվել:

Մինչև այս օր, Վարազն էլ ժամանակ չուներ: Ծերանոց էին ասում հանդիպելու իր հասակակիցների հետ: Ըստ երևույթին, իրար ասելի կունենան:

Վանեցիների զավակ Վարազ Սամվելյանն արդեն 74 տարեկան է: Մինչև 2-րդ համաշխարհային պատերազմը ապրում էր Երևանում: Գերմանական համակենտրոնացման ժամաբաներում անցկացրած գերաբյուրեցից հետո վախճանակապես համակենտրոնացման ժամաբաներում կյանքի մնացած մասը անցկացրելու հեռանկարից: Այդ որոշումը ճակատագրական էր...

Իսկ ահա քե ինչ թանախանց Վարազը իմ հետևյալ հարցին: «Հնարավոր է այնպես ներկայացնել, թանախ անել կամեր, գործունեությունը, որ չիբասակվեն այն առաջին զուգորությունները, որոնք առաջանում են հայաստանցի արվեստագետի մոտ ձեռնարկի հիշատակմամբ, այն է՝ Վիլյամ Մարտինի առևտրը և Սասունցի Գավրիլի արձանը»: Պատասխանի մեծ մասը հարցի հետ կապ չունի, (Վարազը մի ակամաբար լավ չի լսում), բայց երևի նույնակամար մար չէր այդ մեթոդը մի կողմ նետել, որով հետևի կանոնակարգման դեղին կոչում է Վարազին հասնակ, բնորոշ խոսքը: Հետո, սա արդեն թանախություն է...

Հա, որնեմ ուզում ես իմ կյանքի, իմ արվեստի վրա՝ խոսեմ: Ես նկարիչ եմ, ստեղծագործում եմ: Ամեն նյութով աշխատում եմ քե՛ յուրաներկով, քե՛ մասնակ, քե՛ ֆանդակով, քե՛ ներկաբանով: Միտում եմ աշխատել և ինչ, դասական ձևով, և նորերով, ինչ-որ կերպով, ինչ-որ կերպով, ինչ-որ կերպով: Վերջին ժամանակներս ավելի արտաբան աշխատանքներ եմ անում: Մինչև այս օր ժամանակ դասական եղանակներով ֆանդակներ ունեմ, ինչպես գիտեմ, օրինակ, Ֆրեդոնյի դասարանի հրապարակում Սասունցի Գավրիլի, Սարտյանի՝ իր քանդակի առջև և ֆադաֆի կենտրոնում կանգնեցրած արձանները: Սովորել եմ Երևանի գեղարվեստական թանգարանում, դրանից հետո որոշ ժամանակ Կիևում, Մոսկվայում: Հետո սովորել եմ Փարիզի «Ֆրանս Լեժե - Անդրեյսսի» ստուդիայում: Ծանոթ եմ եղել Պիկասոյին, Ես անգամ տեսել, քաղցր եմ Գրեյնի թանգարանի ժամանակ Ֆրանսիայում, երբ թանգարան էի: Ես մարդկանց եմ հանդիպել կյանքիս մեջ, բայց իմ ամենալավ ընկերը Վիլյամ Մարտյանն էր: Երկու անգամ նրա հետ միասին եկանք Հայաստան: 27 տարեկան ընթացքում Ես սիրով եմ եղել: Այնպես որ, որոշ մարդկանց ծանոթ եմ: Ես սխալ եմ ասողով կյանք

եմ ունեցել լեռնային-ստալինյան դժվար ժամանակներում, երբ հացի ու աղի մեղադրում ունեինք, երբ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ: Բայց գոհ եմ ամեն ինչից: Ենթահայկա եմ մոյնիսկ այդ մեղադրություններից, 7 տարեկան թանգարանում, որտեղ կրկն, վիրավորվել եմ: Նախաին Գոյուն, Մոնոլիթայի թանգարանի ժամանակ, կամավոր զինվոր եմ զնայել: Նույնիսկ գոտով եմ զնայել, որովհետև Ես փոքր էի՝ չէի ուզում սանել: Ասում էի՝ չէ՛, թիսի գնամ մեր հայրենիքը թանգարանում: Այն ժամանակ էլ մեր խելն այդպիսի էր, որ կարծում էինք, քե՛ Մոնոլիթայ մեր երկիրն է՝ զնայել թանգարանում: Հիմա մտածում եմ ծիծաղալ գալիս է՝ ինչ տեսակ մարդ եմ եղել: Կամ երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակ, Բելոռուսիայում, ռուսական հողի համար կռվելով հազարավոր էինք, քե՛ դա մեր հողն է, ու թիսի թանգարանում մինչև կարողանանք ազատել ուրիշ սիրալիստայան սակից: Բայց

մի քան էլ կար. այդ ժամանակ այդ էին կարգեր, ես հասարակ զինվոր էի և սիրում էի թանգարանի այն, ինչ մերն էր իմ խելի համեմատ: Բայց իմ գաղափարով, հենց Գերմանիան մի ֆիլ հարթեր՝ քուրբերն անմիջապես թիսի խելին ու Հայաստանը վերցնեին: Համեմատելու, լավ քե՛ վաս, սո-

ված քե՛ աղբաս, կարողացանք մեր հայրենիքին ձգել մի փոքրիկ հող՝ այն, ինչ-որ այսօր կա: Պես է ուրախ լինենք, որ գեղեցիկ Երևան ունենք: Ինչ որ է, երկու-երեք խոսք թիսի ասելի, բայց մի գեղեցիկ քան էլ եմ ուզում ասել մի քանի կյանքի մասին: Կյանքում ամեն ինչ հարաբերական է: Ինչ-որ անցյալ է՝ անցել է, ինչ-որ վաղը թիսի լինի՝ անհայտ է: Ինչքան կարող ենք ուրախ լինենք հենց այս վայրկյանին, հոյաքս լինենք, որ աղբում եմ, Երևանում եմ, Երևանում եմ որոշ գեղեցիկ քաներ, գեղեցիկ աղբիկներ ես... գնահատում եմ:

Ամեն ինչ հարաբերական է: Հիմա մի քանի է, Երևանում Ես՝ մեղադրություններ ունենք, բայց դա էլ է հարաբերական: Մի հարուստ երկրի համար մեծ աղբաս եմ, բայց երբ մեր դրությունը համեմատենք ներկայիս ԱՄերիկայի հետ՝ մեր մտն 6 մլն. ժողովուրդը հիմա ԱՄերիկայում մեռնում է սովից, ոչ ջուր ունեն, ոչ հաց ունեն, ոչ բան... Այնպես որ, չիսի թիսին, բայց թիսի աշխատանքը դրությունը լավացնենք հնարավոր ամեն ձևով: Չասենք «ճեղք եմ» ու ճեսենք լաց լինենք:

- Այստեղ խոսակցություններ լսեցի, որ թանգարանում է Հայաստան վերադառնալու հետ միայն կարողացի ցուցադրանքում ներկայացված մի գրույկում ձեռնարկը:

«Չէ՛, չէ՛, դեռ ես ֆանի որ սաղ եմ, Կարգեմ, օղ եմ Երևանում, Երևանում է հարաբերական այս աղբը, Երևանում էլ իմ արխա մեջ, Պիսի գնամ ու կատուցեմ իմ սնակ, Իմ մայր հողում, Երևանում, Հայաստանում»:

- Այո, այո: Երկար տարիներ աշխատել եմ ուրիշ հողի վրա, ու միտս այն է եղել, որ Երևանում էլ, իմ ծննդավայրում կարողանամ տուն ունենալ՝ նույն տեղում, երբ հնարավոր է: Քանի տարիներ առաջ եմ փորձել, հիմա էլ եմ դա վրա աշխատում: Իմ տուն չիսի ֆանդակն, գոնե իմ հողը ինձ վերադարձնեն: Արույան 33-ն է կինը «Մոսկվայի» դիմացը՝ այդտեղ էր մեր տունը: Չեմ էլ ուզում, ինձ համար ամոր է, որ ինձ փողով-քանով օգնեն: Իմ ձեռքով, իմ աշխատանքով ամեն ինչ կունենամ: Սվիրասվություն չէ, թե՛ս է հնարավորություն սան, որ ես ունենամ իմ աշխատանքը, արձաններ կատուցեմ և այլն: Մեր սիրելի ֆադաֆայերը, որ հիանալի մարդ էր, ու նրա օգնականները խոստացան, որ մի քան կանեն:

Նաե ուզում եմ խաղաղության կամ ազատության մի արձան կատուցեմ Երևանում: Չեմ ուզում, որ առանձնապես դրամով ինձ օգնեն: Ուզում եմ նաե Երևանում Մարտյանի արձանը կատուցել: Բայց փառապա այն է, որ իմ Ես տարիների աշխատանքները, գոնե իմ ունեցածի որոշ մասը քերեմ Երևան, ֆան քե՛ մեռնեմ և օտար հողում քողնեմ: Ես Ես ուրախ կլինեմ: Հիբեցում եմ, որ Վարազ Սամվելյանի աշխատանքների ցուցադրությունը օգնեմ անկվելու է մինչև սեպտեմբերի 15-ը:

«ՀԱՅ ՀՈԳԻՆ» գոյատևելու աննկուն կամրը եւ «ՀԱՅ ՄՏՔԻՆ» ուժեղ սլացրը

Վահե Օսկան Հոռնի մեջ

ՀՈՌՆ. Վահե Օսկան, երեքօրյա, օգոստոս 27-ին կոչք ունեցա Հոռնի հայ հասարակութան առջև: Վահե Օսկան որ իր կնոց հետ անցրվ Հոռն կը գնուեր, Քահանայադասարան Լեռնեան Վարժարանի մեջ դասախոսութան մը ընթացքին ներկայացուց Եւրոպայի Սփիտակահայ և հայրենի գրականութան վիճակը: Ան իր կատարած վերլուծումներում մեջ ներկայացուց քե՛ ինչպես վերջին տարիներում Հայաստանի և Սփիտակի մեջ, կատարում յեղաբերումներու գրաստան սեւ ամող մը կը ճնէ հայ գրականութան վրայ: Լատաստութամբ սակայն կոչ ուղղեց որ իրախանչիւր անձ իր մասնակցութիւնը քերէ հայ գրականութան նոր վերելքի մը, որուն սերունդը արդէն գրում են, որուն ներքառողը արդէն գոյութիւն ունի, եւ որուն գրականութիւնը թիսի լույս «ՀԱՅ ՀՈԳԻՆ» գոյատևելու աննկուն կամրը եւ «ՀԱՅ ՄՏՔՔԻՆ» ուժեղ սլացրը:

Աղա դասախոսը Երեքօր, քե՛ հայ գրականութան վերելքի ընթացքը սուժած էր 1915-ի դեղերէն վերջ. նետելով սասնակ տարիներ դեղի ես: Արդ՝ հասցնելու համար հայ գրականութիւնը միջազգային առումով քաղցր մակարդակի, մեր քաղցրաբի ու քաղցրաբի միջազգային կողմին, թէ՛ս է յանձն առնենք հրաժարիլ որոշ նախադասարաններէն, թէ՛ս է խորհակենք ընկերային որոշ կազմակերպումներ և խոչընդոտներ և յեղափոխական Երևանում ու նոր յոյսով տեսնենք արժեքները: Յառով յայտնեց Վահե Օսկան, քե՛ Հայաստանեան գրականութիւնը ներկայիս քաղցր մը ունի, թայամանաբար երկրի այժմու ֆադաֆական ու սնտակական թարագաններէն: Գասախոսութիւնը, որ մեծ հետաքրքրութիւն ու խանդավառութիւն ստեղծեց, Երևանակա ունկնդիրներուն կողմէ եկած հարցումներով ու կարծիքներով, որոնց կարգին մեջ տեղ դրանցան հայ օտարալեզու գրողներու, արեւադասայ և արեւմտասահայ գրականութան քաղցրութան, քաղցրանակական գրականութան մեջ քաղցրական արժեքներու կիրառական և այլ հարցեր:

Կորած ժողովուրդների հիշատակին նվիրված փառերգ

Ավիյոն ֆադաֆը ծանոթ է իր թանախական անցյալով և աշխարհագրական կարեւոր դիրքով: Այն ծանոթ է մանավաճ որովհետ «Պատերազմի Զառա», ֆանի որ գրեթե մեկ դար (14-15-րդ դդ.) Հոռնի արքայ փոխադրված էր Ֆրանսիական այդ ֆադաֆը: Վերջին տասնամյակներին Ավիյոնը մի նոր թանախ ևս ավելացրեց իր համարակին. այն դարձավ արվեստի ամառային փառասոցի միջազգային կենտրոն, որ գալիս եմ աշխարհի Ես կողմերից բոլոր անվանի և ֆիլանվանի արվեստագետները, ինչպես նաե երաժիշտների, դերասանների և թարախի խորքեր: Քաղաքի սիրեմ ամբողջ մեկ ամիս քաղաքում է արվեստի գաղափարը: Այս տարի Ավիյոնը էր հրավիրված մի «Հայկական խումբ» արվեստագետներին Ֆրանսերեն թանախելու Հայոց թանախությունը, ավելի միջ՝ ներկայացնելու համար «Հայաստանի երգը»: Խումբը Նորա Արմանի-ժիրայ Փառապալան երկայն էր, որ սահ յոս տարից ի վեր Միացյալ Նահանգներից մինչև Անգլիա, Հայաստանից մինչև Ֆրանսիա «կայր կը մեկն» Ֆրանսերենով և անգլերենով աղբիւր և աղբիւրներում համար հրեմանյա ժողովրդի թիսի անկանք, նրա անցած ուղին թանախության խորքերից մինչև մեր օրերը: Ծրագիրը հիմնված է հայ գրականության գանձարանից ընտրված ֆառասոցի քաղցրաբայութունների վրա, որոնք քաղցրական

նացրել է արվեստագետ զույգը: Այս ձեռով արտասանությունն այլափոխված է և դառնում թանախ, երկխոսություն, որից անքաժան է ֆառականությունը և ֆառականությունը: Ներկայացումները տվեցին Մուլեն ա Պարոլ քաղաքում, ամբողջ ամսվա ընթացքում: Ֆրանսիական մամուլը՝ «Լա Կոյսմը», «Լա Մարսելեթ», «Լը Կոնտրոլը դը Պարի», լայն տեղ հասկացրեց «Հայաստանի երգ»-ի հեղինակ-մեկնաբաններին՝ գնահատանքի տղեր նվիրելով նրանց տղապանին: Հարցազրույցի ժամանակ Արմանի և Փառապալանը խոսել են իրենց գործի մասին, որը կարող է «կորած ժողովուրդների հիշատակին նվիրված մի փառերգ համարվել, ինչպես նաե «սիրտ երգ», արտացոլելով միաժամանակ հայկական ողիսականը: Յեղափոխությունը նրա անքաժան մասն է: Ավիյոնը եմ եկել նաե հայկական կինոյի տղապանավոր քեմաղիչ Հարություն Նալաբյանը և նրա աշխատակիցները: Նալաբյանը սփյուռֆառայությունը նվիրված մի կինոնկար է թանախասում, որի մի մասը թիսի լինի Արմանի-Փառապալան գոյգի «Հայաստանի երգը»: Ավիյոնի «Կայր», անկանքով, արվեստագետ զույգի համար թիսի մնա իրենց արվեստի ողբերգությունը հիշատակելի և նվիրական մեկ համրվածը: ■

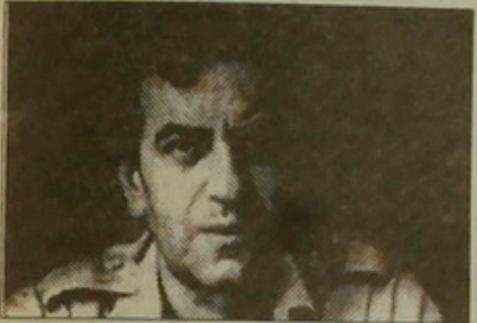
Պանոսյան է «Գարուն» ամսագրի խմբագիր Լեւոն Անանյանը
 - Անցած տարեկանը «Գարուն» ամսագրի կոլեկտիվի փակ կնիքը կրողը ըստ ամսագրի գլխավոր խմբագրի Պանոսյանը: Նախկինում «Գարունը» կոմե-

«Հիսուս որդին» Վիգեն Ղազարյանի քաղամանությունը: Բաժանորդագրությունը օտարացվում է...
 «Աղբյուր» հրատարակությունը 1992 թվականին բաժանորդներին է առաջարկում Ֆրիդրիխ Նիցե, «Բարոց եւ յարից

Առաջին անգամ հայերեն

Հրատարակում է «Գարուն» ամսագրի «Աղբյուր» հրատարակությունը

հիստորիայի կենսական և Գրողների միության օրգան էր համարվում: Քանի որ առաջինը լուծարվեց, իսկ Գրողների միությունը մասնավորապես երկու խմբավորումներ

րի, ստեղծված իրավիճակը մեզ կանգնեցրեց երկրորդ անգամ: Կասկածներ ու կարծիքներ կային, որ «Գարունը» եւս կուծարվի: Ընտրության հնարավորությունները հետևյալներն էին. կամ ղեկավար է մտնում որևէ մեկ անհատ, կամ զանգվածային խմբակցություն: Մասնավորապես ղեկավար էր մտնում Գարունը, որ միակ ժամադրարհր հրատարակական գործունեություն ծավալելու է, որով եւս հնարավոր կլիներ այս անցումային շարունակումը: Մասնավորապես մեծ քաղաքայիններ կաղված ժողովրդային, քրքի եւ բաժանորդագրության ծախսերի հետ: Երկար ժամանակ «Գարունը» առնչվել էր բազում քաղաքայինությունների ու քաղաքացիների հետ, կար փորձ եւ ընտրության հնարավորություններ: Կազմեցինք հրատարակչության ծախսեր, որի արդյունքում այժմ արդեն հրատարակված են Ու. Ֆոլկների «Չոր սեռերը» (թարգմ. Ե. Ավագյանի), Լ. Հեսսի «Ներսիս եւ դուրսը» (թարգմ. Ս. Ալեքսանյանի), Ա. Քանյուի «Ժամանակը» (թարգմ. Գր. Նեժեյանի), Զ. Կապույանի «Գասպարյանը» (թարգմ. Ս. Ալեքսանյանի): Բացի արեւմտաեվրոպական ընտանուց, որոնք ենք հրատարակել նաեւ քաղաքայինություններ ուսուցանող քաղաքացիական գրքեր: Այս ամսին լույս կստանա Եւրոպայում

անդին» (թարգմ. Լ. Մովսիսի): Գերմանացի մեծ փիլիսոփայի գիրքը նվիրված է ժամանակակից մեթոդներին եւ բարոյականության փնտրությանը: Արժանավոր էր ընտրվելը այսօր էլ չեն կորցրել իրենց կենսական նշանակությունը:

Մեն-ժոն Պերս, «Մոլեկուլներ» (թարգմ. Ա. Հակոբյանի): Ժողովածու ընդգրկում է Զրանսիացի մեծ բանաստեղծի համանուն ներդրող-դրաման, ինչպես նաեւ հասկանալի արժեքները հրատարակված բանաստեղծական գրքերից:

Ֆրանց Կապույան, «Դոյալը» (թարգմ. Ս. Ա. Ալեքսանյանի): Ավստրիացի մեծ գրողի միակ վեպն է, որում ի մի են բերվում նրա հոգեւոր ու ռոմանտիկները:

Արթուր Շոպենհաուեր, «Ֆրանսիացիներ» (թարգմ. Լ. Մովսիսի): Ժողովածու ընդգրկում է գերմանացի հոյակապ մտածողի երկերից արված ֆոլիոններից, որոնք ամբողջական լեզվաբանական են արված նրա աշխարհայացի մասին:

Պիեռ Բուսոն, «Ներքոններ եւ հիմներ» (թարգմ. Ա. Թոփչյանի): Գիրքն ընդգրկում է հույն բանաստեղծի տոնական գրքերի ողջ ժառանգությունը:

Շարլանտեր (կազմեց եւ տղայի քաղամանություններն արեց Ա. Մադոյանը): Ժողովածուն ընդգրկում է 5-15-րդ դդ. հորինված ընթացիկ արվեստները: Ներկայացված են բնագրով ու տղայիներով:

Անդրե ժիդ, «Հովիտների սիմբոլիզմ» (թարգմ. Ա. Հակոբյանի): Ընդգրկված են Զրանսիացի արձակագրի համանուն եւ «Փակ դուռը» վիպակները:

Դանտե Ալիգիերի, «Աղբյուր» բաժանորդը, ընթերցողները կունենան հետևյալ առավելությունները:

ա) կօգտվեն յուրաքանչյուր հասցի գնի 15 տոկոս զեղչից,

բ) գրքերը կստանան անհատական օգտագործողի համապատասխան փոստային բաժանմունքի առանձին ծախսերով,

գ) խոսանքի դեղինում հրատարակությունը կփոխի սվայ գիրքը:

Չնկած եւս երկու գրքերի հետ արժեքները կունենան 55 տոկոսի: Դասիչը 77743:

Ներքին հասունություն արվեստի բարձրագույնը

Երիտասարդ ֆանդակագործ Վահե Թոփչյանը այս ամսին «Նիկոլ» ֆանդակագործական ընկերության միջոցառումներում եւ Հարավսլավիայի հայ-սերբական միության հրավերով գործողվեց Հարավսլավիա, Արանջելովաց փոքր ֆադայի, մասնակցելու ֆանդակագործների միազգային հավաքին, որի նշանակություն էր «Մարմար եւ հնչյուններ»: «Հրատարակչության մասնավորապես Արանջելովացի քաղաքային գեղարվեստի մասնաճյուղը» - ասում

է նիսասարդ ֆանդակագործը, - այն իր մրցակցներին հաճախում է մանկերեսի գեղարվեստային չի գիրքում իսպանական Կարայի մարմարին: Իմ ստեղծագործական աշխատանքի հիմքում ընկած էր համերաշխության եւ խաղաղության գաղափարը, որ այնքան անհրաժեշտ էր Հարավսլավիային եւ թե Հայաստանին: Մեկ ամսվա ընթացքում ստեղծեցի երեքմեկուսուկուսուց կանգնած, դեռափ կնոջ ֆիգուր, զուգուր ինչ քեֆած, ծնունդը կրծքին խայած՝ ասես խրոնոս է մարդկանց, ժողովուրդներին դադարեցնելու ժամանակը:

Քանակը նկատելի Հարավսլավիայի մասնագետների կողմից եւ համարվեց լավագույններից մեկը այս ամսին կերտված աշխատանքներից: Սա Վահե Թոփչյանի առաջին մասնակցությունը չէ նման հեղինակավոր հավաքներին: 1990 թ. մասնակցել է Զեդերաֆի Գերմանիայի Լիմբուրգ ֆադայում կազմակերպված ֆանդակագործական հավաքին: Այս ամսին Կիտոսի Մելոնյան կրթության արժանատի իր հոր նշանակող ֆանդակագործ Լեւոն Թոփչյանի հետ միասին ստեղծեցին հայ անվանի գործիչների ֆադակեր կոմպոզիցիոն ֆանդակներ:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Վարչապետը ընտրվում է

Հայաստանի ժողովրդի ֆեդերացիա, Կադրիսի Հակոբյանին
 Մրանց ընտրվում են 26 այն մեծ հաղթանակի համար, որ դժվարին ղայարում ձեռք բերեցի Ռուսիայում կայացած ժողովրդի աշխարհի ղայասնեկան առաջնությունում, 3-րդ անգամ դասնալով աշխարհի չեմպիոն, այս անգամ 20 տարեկանների խմբում:
 Չեռ հաջողությունը մեր ժողովրդի արդարացի ստեղծարար ուժի եւս մի դրսեւորում է եւս հողատիրությանը էլ լցնում յուրաքանչյուր հայի սիրը:
 Չեռազա հաջողություններ 26 եւս թող Չեռ ողջ կյանքում հաղթանակի թերկրանը ուղեկցի:
 Հայաստանի Հանրապետության Օսիանայի խորհրդի Օսիանայի Վարչապետ ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Հայ մարզիկների հաջողությունները

Մոսկվա. երեւանցի դորոցական էլինա Դանիելյանը վերելով սկսեց այստեղ սեղի անցնող ժողովրդի միջազգային միջազգային մասնակցությունից թվում են միջազգային լրսոմայսերներ ելենա Զարալիբեկյան, Ալիսնա Մարտիսյան, միջազգային վարդերներ Տաթևյան Զեյնուպ, Լյուդմիլա Մալինյան եւ ուրիշներ: Մեր հանրապետությունը ներկայացնում է նաեւ սպորտի վարդերնա իսրայելացի: 13 ամյա արջնակը արջից 6 հանդիպումներում 5 հաղթանակ է արել եւս միայն մեկ դարձուցում կրել, այն իր հայրենակցուհուց եւս գլխավորում է արջաբարձի արդուսակը:
 Արջաբարձու միջազգային վարդերի ճորտ է ստանալով, որը հավասար է 7,5 միլիգրի: էլինային մնացած 5 տուրում անհաջող է վասակել 2,5 միլիգր:
 Միջազգային Այստեղ սեղի ունեցած գնդակարձ հրաձգության միջազգային մրցաբարձու Բիկն փայլուն հանդես եկավ երեւանցի անհատի նշանառու Հայկա Պեֆկյանը, որը եզ-

րակալիչ կրակաբերի 3 դիրից (տառակած, կանգնած, ծնկած) հրաձգության գումարով վասակեց 1277,7 միլիգր եւս ոչ միայն գերազանցեց ԽՍՀՄ ռեկորդը, այլեւ մեկ միլիգրով գերազանցեց համաբարձու թարձազույն ցուցանիքը, որը ղայականում էր հարավսլավացի Ռայմոն Դեբերեցին:

Վիճակագրության համար

ՄԱՐՄ ԱՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՄԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

32-րդ տուր

«Նեժեյանի» - «Պարզաուզակ» 1:0, «Նով-բայետ» - «Ջենիթ» 3:0, «Երեւան» - «Ուրալ-մա» 1:1, «Լոկոմոտիվ» - «Գեղարգ» 1:0, «Գի-նամ» Մս. - «Տավրիա» 2:0, «Կոստայ» - «Տիրաս» 3:0, «Ջիմբուլ» - «Ռոսսելմա» 2:0, «Բուկովինա» - «Կոբրան» 3:1, «Ֆակել» - «Ռոստ» 0:2, «Տեֆալուչիկ» - «Կայրա» 2:1

Սեռերի 13-ի դուրսը

Ը	Յ	Յ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռոստ	31	17	9	5	55-32	43
2. Տիլիգուլ	30	16	7	7	44-30	39
3. Բուկովինա	31	15	7	9	42-35	37
4. Ռոսսելմա	30	14	9	7	32-20	37
5. Տավրիա	29	15	5	9	48-41	35
6. Տեֆալուչիկ	32	12	11	9	38-36	33
7. Ուրալմա	31	13	8	10	45-32	35
8. Լոկոմոտիվ	30	12	9	9	33-26	33
9. Նեժեյանի	30	14	4	12	35-36	32
10. Նովբայետ	30	13	6	11	41-32	32
11. Դիմաժ Մուխ.	30	12	8	10	28-34	32
12. Դիմաժ Մս.	31	11	8	12	40-36	30
13. Ֆակել	31	12	5	14	28-37	29
14. Ջիմբուլ	31	8	13	10	30-34	29
15. Նեժեյի	30	12	4	14	36-35	28
16. Երեւան	30	11	6	13	39-15	28
17. Կայրա	31	11	5	15	31-35	27
18. Կոստայ	29	10	6	13	29-40	26
19. Գեղարգ	31	8	9	14	24-38	25
20. Ջենիթ	30	6	12	12	22-30	24
21. Կոբրան	30	6	8	16	27-43	20
22. Պարզաուզակ	31	5	5	21	24-44	15

Բաժանորդները կարող են Մերն ՔԱՂԱՍՏՐԱՆԻՆ

Հայ-Բրիտանական միջազգային խումբը (ԱԲԻԳ)

Հայ-Բրիտանական համաձայնագրային խումբը (ԱԲԻԿ)

Հավաքում է մասնագետներին

- Կոմբեցիայի գծով, որում ունենան ճշմարտագույն կրթություն եւս քաղաքային փորձ:
- Փորձառու մասնագետներ փոխադրման եւս մասնաբաժանում գործում:
- Օրագրակրողներ, որում աշխատել են Ռուսիայի քաղաքայինում:
- Ռեժիսորներ Ռուսիայի արդյունաբերության ղեկավարման քաղաքայինում:
- Առիթունների եւս մակերեսակալի նյութերի, որում ունեն սվայ քաղաքային ոչ դրսեւոր 2-ից 3 տարի աշխատանքային փորձ:

Ցենսուրները առաջին երկու դասերի համար ղեկավարներն ունենալու աշխատանքային փորձ Ռուսիայի քաղաքայինում:

Քաղաքայինները ղեկավարում է.

- Տիրապետում անվերին, հայերեն, ռուսերեն լեզուներին:
- Ունենալու քաղաքային կրթություն:

Արդյունքի մասնակցները ղեկավարում են ներկայացված (ԱԲԻԿ)-ի ներկայացուցչին հետևյալ հասցեով:

Մոսկվայի 11, 4-րդ հարկ, 52-53 սենյակ: Հեռախոս 52-78-29:

Ունենալու անհատապես, լուսանկար եւս դիմումները կրկնապատկարներ:

Ներկայացված 1991թ. սեռերի 16-ից մինչեւ 20-ը, ժամը 12.00-19.00-ը:

Մեր հրատարակման հետերով

«Ազգ» թերթի օգոստոսի 17-ի համարում ընթերցողին ներկայացվեց «Ներկայացում կուլիսներում» վերնագրով մի հրատարակում: Հիշեցման կարգով ասենք, որ ՀՀ մեկուսյալի նախարարությունը հայտնվել էր մեղադրյալի արժեքն ըստ նույն նախարարության երթուղիների երեւանի մարիոնետների թատրոնի նախկին գլխավոր ռեժիսոր Մնացական Փիլոսյանի հայացմանով: Ազգում, որ առաջացրեց այս ոչ այնքան ցանկալի երեւույթը, ընկալ ղայսիվ չէր թերում նախարարությանը, որի ծանրակշիռ որոշումը փոխարինում էր հրատարակվել էր ՀՀ Գերագույն խորհրդի «Հայաստանի հանրապետություն» օրաթերթում: Ինչեւէ, երեւանի Մոսկուայի քաղաքային ժողովարար (ժողովարար Վոր Վիդա Ղուկասյան) կայացրեց վերջին, որը ներկայացնում են հասկանալի: Ասենք միայն, նախարարությունը դասարանում ներկայացնում էին արվեստի վարչության ղեկավար Հարությունյանը եւս նույն վարչության ավագ մասնագետ Անդրանիկ Արաքյանը, որոնք, ի դեպ, ներկայացան դասարան միայն երեւույթի նիստին:

«Գասախանությունը, գործի սվայներով, վկաների ցուցմունքներով ժողովարարանը ղայսով, որ հայցվոր Մ. Փիլոսյանի ղայհանքը հիմնավորված է եւս այն ղեկավարելու, անհի որ նախարարությունը հայցվորին ազատել է աշխատանքից առանց ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի որեւէ հոդվածի հիմնավորման, թույլ տալով իրավախախտում: ...Խախտվել է նաեւ աշխատանքային օրենսգրքի 38-րդ հոդվածը՝ ազատելով աշխատանքից առանց արհմիութենական կոմիտեի համաձայնության, որին, ի դեպ, առաջին է նախարարությունը: Նախարարությունը մյուս ղայսառաջարկությունները եւս անհիմն են: ...Կայացված որոշումները իրարմերծ են, այդ հանգամանքը նույնքան ասում է այն մասին, որ հայցվորի ներկայացված ցուցաբերվել է կանխակալ վերաբերմունք: Անհատական է նաեւ նախարարության 1991 թվականի հունիսի 28-ի դասարանական գրությունը, որով արգելվում է երթուղի հիմնադր-ծեւարկություններին հուզող հարցերով դիմել վերադաս մարմիններին, նշանակում է նաեւ փաստերը կհամարվեն աշխատանքային կարգադրության խախտում: Այդ կարգադրությունը հակասում է ղեկավարչային սկզբունքին եւս ղեկավարելու համարել: ...ժողովարարանը հազվի է առնում նաեւ այն, որ դասարանային նախարարությունը կրկնակի քաղաքային մասնագետ կրթությանը երիտասարդ մասնագետ Մնացական Փիլոսյանին աշխատանքից ազատելով չի մտախոհվել նույնիսկ նրան այլ աշխատանքով աշխատելու եւս նրա ընթացիկ նյութային ծանր վիճակի մեջ լինելու հարցով: ...Ղեկավարվելով ՀՀ ֆադաբարդական դասարանի օրենսգրքի 190-197 հոդվածներով, ժողովարարանը վճարեց հայցվոր Մնացական Փիլոսյանին վերականգնել երեւանի մարիոնետների թատրոնի գլխավոր ռեժիսորի դասարանում: Վճարեց երթուղի է կատարման անհատապես եւս կարող է ղայսառաջարկվել ուս քաղաքային ՀՀ Գերագույն դասարանի ֆադաբարդական գործերի դասական կուլեբիայում...»:

Արդյոք այս անգամ էլ նախարարությունը հանդես կգա՞ ղայսառաջարկողի դեմում: Վ. ԹՊՈՅՆՆ

Ինչպե՞ս հասկանալ

ԱՄՍ-ի «Անկախություն» թերթի ս. ք. օգոստոսի 30-ի համարում գեղարվեստի եւս ղեկավարները «Ներքին» հոդվածի հարցում» յօդուածը, որը արտատրուած էր նույն թերթի 1987 թ. Մայիսի 21-ի համարից (թիւ 5): Բնագրում յօդուածը անստորագիր է, մինչդեռ արտատրուած սակ դրած է Պ. Հայրիկեանի ստորագրությամբ: Այդ ամսույթեւար թերթի խմբագրութեւնը յղած նամակով ղայսնեցի, որ ինչպէս այդ յօդուածը, այնպէս էլ «Անկախութիւն» թերթի յիւ 5-ից 78-ի 1987 թ. Մայիսի 1989 թ. մայիս) քաղաքային անստորագիր յօդուածների խմբագրականները, այդ համարներում տպագրուած ԱՄՍ-ի դասարանական փաստաթղթերի մեծագույն մասը գրել է տղերիս հեղինակը՝ «Անկախութիւն» թերթի այն ժամանակուայ խմբագիրը, որը երկար ժամանակ համոզու էր ղայսու Համազասպ Ծաղկաւանուով:

Խմբագրութիւնը, փոխանակ տպագրելու իմ նամակ-ձեւումը, թերթի ղայսող համարում, դարձեալ Պ. Հայրիկեանի ստորագրութեւնը, արտատրուել է 1987 թ. Մայիսի 21-ի համարում գեղարվեստի իմ մկլ այլ յօդուածը՝ «Ազգապարտադր ղայսուսուսուս» վերնագրով: Ռաձաւի ՀԱՍՏԱՐԱՆՈՒՄԵՆՆ

Խորհրդա-ամերիկյան հայտարարությունը Աֆղանստանի կառավարությանը

1992 թ. հունվարի 1-ից ԽՍՀՄ-ը և ԱՄՆ-ը կողադարձեցին զինվորական արձակուրդները և առաջարկեցին կողմնակցել հակամարտությանը կողմնակցել, իսկ մինչ այդ ռազմական մասնակցությունը չեն ավելանում: Այս մասին ասվում է Աֆղանստանի հարցով խորհրդա-ամերիկյան համատեղ հայտարարության մեջ, որով Մոսկվայում հինգ ժամանակ, սեպտեմբերի 13-ին իրենց ելույթները սկսեցին ԽՍՀՄ արտգործնախարար Բորիս Պանինը և ԱՄՆ-ի ղեկավարող Ջեյմս Բեյլորը: Հայտարարության մեջ հույս է հայտնվում, որ մինչև սարսիկը կլուծվի խորհրդային ռազմագերիների ազատ արձակման հարցը:

«Ճեղքում» աֆղանական ուղղությամբ», այսպես բնութեց այդ հայտարարությունը հասուկ հանձնարարությունների գծով դեպի Կաբուլ: «Դիվանագիտական համայնադասերի» քրթակցի հետ զբոսայգում նա ասաց, որ ամենակարևորը հարցի ֆաղափակ կարգավորման լուծարարությունն է, որը նախատեսվում է աֆղանների միջև երկխոսություն, վերջին հաշվով՝ զինված գործողությունների դադարեցում:

Ն. Կոզիրեի խոսմանով, խորհրդա-ամերիկյան հայտարարությունը ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆաբրիկայի՝ աֆղանական հարցի կա-

ռավարությանը ս.բ. մայիսի 21-ին հույսով խաղաղ կարգավորման սկզբունքների քաղաքական արտահայտությունն է: Նա հույս հայտնեց, որ ԽՍՀՄ-ին և ԱՄՆ-ին կմիանան այլ լուծարումներ ևս, առաջին հերթին զենք մասնակցաբար լուծարումները: Հաջորդ ֆայլը կլինի երկկողմանի զբոսայգի, մասնավորապես՝ ԽՍՀՄ-ի և Իրանի, Պակիստանի, Սաուդյան Արաբիայի, ինչպես նաև աֆղանական ընդդիմության միջև: Մոտ ժամանակներ, նեց Ն. Կոզիրե: ուրվագծվում է ՄԱԿ-ի հովանավորությամբ աֆղանական հարցով միջազգային համաժողովը, որին կմասնակցեն նեված երկրները, ինչպես նաև Աֆղանստանի հակամարտ ուժերի ներկայացուցիչները:

ԽՍՀՄ-ը, ընդգծեց դիվանագետը, աֆղանական հարցի կարգավորման գլխավոր նախադասումը համարում է խորհրդային ռազմագերիների ազատ արձակումը և նրա հարցը է ամենավճարակալան ֆայլեր ձեռնարկել այդ գործում: «Մենք այդ հարցը ամենայն խստությամբ ենք դնել: Մուջախեդները լուծար է ընդառաջեն մեզ և մոտ աղագայում ներկայացեն գերիների ազատումները, ինչպես նաև բոլոր սան նրանց ազատ ուղեղ իրենց աղագան»:

Գամսախուրդիան բողոք է հղում Ելցինին

Ընդդիմադիրները լուծարում են նրա հրատարականը

Վրաստանի նախագահ Ջվիաղ Գամսախուրդիան նամակ է ուղարկել Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին, որով բողոք է հայտնում «զանգվածային լուծարության միտքներով» և ռուսաստանյան միջոցներում ծավալված Վրաստանի ղեկավարությանը վարկաբեկող արձակի դեմ»:

Գ. Գամսախուրդիան Ռուսաստանի Գերագույն խորհրդի կոմիտեների վերջին հայտարարությունը որակեց որդեկ կողմի միջամտություն ինքնիշխան տնտեսության ներքին գործերին և հույս հայտնեց, որ Ռուսաստանի հետ բարեկամական հարաբերություններ ունենալու Վրաստանի ձգտումը կունենա ավելի կոնստրուկտիվ արձագանք:

Ս. Բրյուզոն, Վրաստանի 21 ընդդիմադիր կուսակցությունների ներկայացուցիչները և Գերագույն խորհրդի «Գեներալական կենտրոն» ձեռնարկային լուծարումները համաձայն էին լուծարմանը Ջվիաղ Գամսախուրդիային հրատարակելու: Այդ համադրումները մասնակցել է նաև Վրաստանի Գերագույն խորհրդի արտաքին գործերի կոմիտեի նախագահ Թեդո Պասասալիին «Կլար սեղան-Ազատ Վրաստան» կառավարող դաշինքի ղեկավարներից մեկը: Մոտ աղագայում նախատեսվում է անցկացնել բոլոր ընդդիմադիր ուժերի համավարկական համաժողովը:

Իսկ վերաբերում է հանրապետության ղեկավարությանը, աղա այն որոշում է կայացրել սկսել խորհրդարանի հերթական նրսաբանում ոչ թե սեպտեմբերի 16-ին, այլ 15-ին: Ընդդիմադիրության ղեկավարները զրոնում են, որ դա լուծարման արձագանք է իշխանությունների մասնակցությամբ սեղանների 16-ին նախատեսվող ընդդիմադիր կուսակցությունների և կազմակերպությունների միացյալ հանրահավաքով:

Վրաստանի արտաքին գործերի նախարար Մուրման Օմանիձեն հաղորդեց, որ լուծարում է մասնակցել և հանրապետությանը:

րաս է մասնակցել Մոսկվայում կայանալի միտքների հանրապետությունների արտգործնախարարների միսին, երբ օրակարգում նախատեսված լինի Վրաստանի տնտեսական անկախության և լիակատար ինքնիշխանության մասին հարցի ֆնարկումը:

Մյուս կողմից, Վրաստանի նախկին վարչապետ Թեմուր Սիգուան հայտարարեց, որ «դասելով վերջին ամիսների դեղմերից, հանրապետության ղեկավարությունը մտադիր չէ կատարել իր նախընտրական զբոսայգի խոստումները»: Նրա խոսմանով, «փաստորեն կատարվում են սենսակական վերափոխումները՝ սեփականաբեռնողով, հողի աղագայացումը օր այս»:

Ըստ «Մեարկ» գործակալության սլայդների, Թ. Սիգուան այժմ գնվում է Թբիլիսիի մոտակայքի Եվանաթալ ավանում գնվող, Գրացական իշխանությունների չնեքարկվող ազգային զվարդիայի ստարածամուսներին քաղալում: Նա հայտարարել է նաև, որ «լիբերալ ընդդիմությունը նախագահ Ջվիաղ Գամսախուրդիային հրատարականի հարցը չի դնում, այն առաջադրվել էր արմասական կուսակցությունների կողմից»: Սիգուայի խոսմանով, լիբերալները, որոնց թվին է դասում նաև իրեն, լուծարում են խոսքի և մամուլի ազատություն, արմասական սենսակական վերափոխություններ:

«Անկախության հասնելուց հետո մեզ լուծարան ոչ ոք չի մամայի, երբ չընթանան զարգացման ժողովրդավարական մանաղարհով», ընդգծեց նախկին վարչապետը:

Թ. Սիգուան վարչապետի լուծարումից հետո 17-ին: Նման լուծարում էր արմանցել նաև Վրաստանի արտաքին գործերի նախարար Գեորգի Խոստարիան:

Էլիզաբեթ Թեյլորն ամուսնանում է ութերորդ անգամ... շինարար բանվորի հետ

«Նա գեղեցիկ է», հիանում է Էլիզաբեթ Թեյլորը, որն ուզում է «նոր կյանք սկսել» իր հերթական փեսացուի հետ: Սակայն Լարի Գորտենսկին սովորական զայրակրդի չի որևէ հասկություն չունի: Ծագումով լին այս նախկին շինարար-բանվորը, որ այսօր վարող է, նույնիսկ չուս անգամ քան է ընկել հարքած և քնադեղեր օգագործած վիճակում մեկնեա վարելու համար: Լարին գործազուրկ էր, երբ Էլիզաբեթին հանդիպեց բուժական մի կենտրոնում, որ երկուսն էլ 1988 թ. ղեկեներներին հակաբուժական քուժում էին ընդունում: «Նա երբևէ կողմի է լինում, սակայն խոսում դա ինձ դուր է գալիս», խոսում անում է Էլիզաբեթը: 59 տարեկանում նա լուծարում է ամուսնանալ 38-ամյա Լարիի

հետ: Գա նրա ութերորդ ամուսինը կլինի 1950 թ. միլիարդատեր Նիլ Հիլտոնից, 1952-ին անգլիացի դերասան Մայքլ Ուայլինգից, 1957-ին բեմադրիչ Մայք Թոլից, 1959-ին երգիչ Էդդի Դիեբրից, 1964-ին, այնուհետև (1974 թ. առաջին աղախարգանից հետո) երկրորդ անգամ 1975-ին Ռիչարդ Բարթոնից և 1976-ին սենսոր Ջոն Ուորներից հետո: Նեանամս ինքը միայն մեկ անգամ է ամուսնացել անցյալում: Հարսանյաց հանդեսը կկայանա հոկտեմբերի 5-ին Մամես Լինեսում, Կալիֆոռնյան մի դրախտավայրում, որ հարսնացուի կողմից վկա Մայքլ Ջեկսոնը առանձնաբեր ունի: Այստեղ է, որ ողջ Լուիվիուդը կեանքի հարսանյաց փառանդ ճաշերույթի:

Ըստ «Պարի մայի»

«Մոլդովայի նկատմամբ նույնը, ինչ Բալթյան լուծարումներին»

Ռումինիայի արտաքին գործերի նախարար Ադրիան Նեսասեն հույս հայտնեց, որ Մոլդովայի հանրապետության անկախությունը ընդհանուր հարցի լուծման մեջ չեն օգագործվի լուծարումի չափանիշները: «Մոլդովայի նկատմամբ անհրաժեշտ է նույնը, ինչ ինչպես նաև Բալթյան լուծարումներին հանդեպ է», հայտարարեց նա Մոլդովայի ազգային ռադիոյին սլած հարցազրույցում:

Ա. Նեսասեն ցանկություն հայտնեց, որ Մոլդովան մասնակցի անվանազության և համագործակցության խորհրդակցությանը:

Միաժամանակ, Բիբենից սացված սեղակությունների համաձայն, Մոլդովայի ուսիկանությունը լուծարման քալ է առել Դեկտրի ծախս աի սանող բողոք ճանաղարհներ, կամուրջներ ու ամբարակներ: Այդ գործողության հետևանքով դադարեցված է Տիրասոլը, Բենդերի և Պրիդեստովիի մյուս ֆաղափների լուծարումը և հուսմի մասնակարարումը:

Ինչպես հաղորդեցին «ԻՖ»-ին Մոլդովայի արտգործնախարարությունում, հաղորդակցման ուղիների լուծարումը սահմանվել է «հավանական անկախությունները կանխելու և մանաղարհներին մասնասան հսկողությունը իրագործելու նախապայման»:

Մինչդեռ, ԽՍՀՄ արտգործնախարարության ղեկավարությունը ժխտում է այն փաստը, որ լուծարման քանակություններ է վարել Պրիդեստովիի ներկայացուցիչների հետ: Խոսքը գնում է միայն զույգի մասին, որը սեղի է ունեցել ԽՍՀՄ մի բարձրագույնագույնների խնդրամով:

Երևի, Մոլդովայի ազգային ռադիոն հաղորդեց Գագաուզիայի հանրապետության Գերագույն խորհրդի նախագահ Սեդրան Տոդալի քանում ձայնագրված հարցազրույցը: Նա կարևորի սակ է գնվում Բիբենում: Այդ հայտարարության մեջ զագաուզների ղեկավարը կոչ արեց իր հայրենակիցներին հանգստություն լուծարումը:

Նա կոչ արեց դադարեցնել երկարգործի քաղախակումը, որ, նրա կարծիքով, «կանոնավորելու հետևանքներ, հակառակս ձրմունք»:

Գագաուզների ղեկավարն ասաց, որ քանի խցիկում լուծարում է ուր ուրի կալանավորների հետ: Առողջական վիճակը լավ է:

Մոլդովայի նախագահ Միշա Սենգուրը երևի հրատարակեց ԽՍՀՄ ժողովրդագրամավորի իր մանդատից:

Նա ընդհանրապես հայտնեց իր ընդունումը և նեց, որ անկախ լուծարման ղեկավարը չի կարող մի այլ լուծարման խորհրդարանի լուծարմանը լինել:

Միաժամանակ նախագահը կոչ արեց Մոլդովայից ընդգծել ԽՍՀՄ ժողովրդագրամավորներին լուծարում անկախություն, նախքան Մոլդովայի անկախություն հետ կաղալած բողոք խնդիրների լուծարումը:

Չամախարհային հրեական կոնգրեսը աջակցում է Ուկրաինայի անկախությանը

Ուկրաինայի լուծարման մեջ առաջին անգամ այնտեղ է գնվում Չամախարհային հրեական կոնգրեսի լուծարումը: Պատկալության ընդունեց Ուկրաինայի Գերագույն խորհրդի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկը:

«Դա ճանաչում է հանդիմանում էր, ասաց Չամախարհային հրեական կոնգրեսի նախագահ Էդգար Բրոնշմանը, Ուկրաինայի խորհրդարանի ղեկավարի երկու հայտարարությունները անյալ կարելու են ամբողջ ախարհի հրեաների համար»:

Առաջին հայտարարությունը հաստատում է, որ ՄԱԿ-ի Ընդունող ժողովում Ուկրաինան կընդունի լուծարում դիրորում ուսիկովի և ռուսական խոսակցության նկատմամբ: Կրավչուկը հայտարարեց նաև, որ Ուկրաինան աղախան չի սա լուծարումի նախասական հանցագործներին, որոնք ոչնչացնում էին հրեաներին:

Մալու անուկիտում հրեական լուծարումը հայտարարեց, որ լուծարումը աջակցում է Ուկրաինայի ինքնուրույնության ու անկախությանը և համոզված է, որ հանրապետությունը կդառնա երոպական ընկերակցության լիիրավ անդամ:

Ռուսական և հրեական լուծարումներին հանդիմանում

Չինգալարի օրը Մոսկվայում գնվող Խարայելի կենտրոնի (լուծարումների) լուծարումը կենտրոնի ներառողի և եղակում հանձնարարողի նախագահ Միխայել Կայնիի գլխավորությամբ հանդիմանում է Ուկրաինայի Գերագույն խորհրդի մարդու իրավունքների հանձնարարողի նախագահ Սերգեյ Կուլայուկի հետ:

Ինչպես Կուլայուկը նեց «ԻՖ»-ի քրթակցի հետ հարցազրույցում, 1967 թ.-ից հետո սա Խարայելի ներկայացուցիչների տնտեսական մակարդակով առաջին այցն է Մոսկվա:

Ուկրաինայի Գերագույն խորհրդի մարդու իրավունքների միջազգային հարաբերությունների ու արտաքին սենսակական կաղերի հանձնարարողների մի բարձր անդամների կարծիքով չի քանաղվում, որ Ռուսաստանը մոտ ժամանակներս ղեկավարակալան հարաբերություններ կվերահասարի Խարայելի հետ:

Աղբյուրական ընդդիմությունը լուծարում է դնում

Աղբյուրական ընդդիմությունը իշխանությունների հետ երկխոսության մեջ կենսի միայն այն դեղում, երբ սեղանների 8-ի ընտրությունները համարվեն կեղծված, հանրապետության կոմունիստական կուսակցությունը ցրվի, նրա ունեցվածքը ազգայնացվի և ընդունվի ընտրությունների մասին նոր օրենք: Աղբյուրական ընդդիմական մակախի գործողությունը այսուհի որոշում ընդունեց, երբ հասնի դարձավ, որ իշխանությունները երկխոսության լուծարումը չեն հայտնել: Այս մասին սեղանների 13-ին գրել է ԱժԲ-ի «Ազալուր» թերթը:

Անգլիական ընկերությունը հրավիրում է ախասանի

Անգլիական «Բուլվինոս Բեմիկլս Լիմիտեդ» ընկերության Երևանյան ներկայացուցիչությունը մրցույթ է հայտարարում ֆաբրիկա-գործարարի լուծարում և ախասելու համար: Թեկնածուները լուծարում է ազատ սիրաբեկ հայերեն, անգլերեն, ռուսերեն լեզուներին, ունենան ֆաբրիկայական ախասանի հստություններ, կարողանան ախասել գրամեթոդի և համակարգի հետ և այլն:

Ախասանը բարձր վարձարում է:

Թեկնածուները լուծարում է ներկայացնել ինքնակենսագրություն, 3 լուսանկար (3x4), ինչպես նաև լուծարում «Բուլվինոս Բեմիկլս Լիմիտեդ» ընկերության անձնական թերթիկները:

Ցանկացողները դիմեն՝ Երևան, Մոսկովյան փ. 11, 4-րդ հարկ, թիվ 52-55 սենյակներ (Ֆաբրիկա սենսակական ծրագրերի լուծարում, կոմիտեի շենքում), սեղանների 23-28-ը, ամեն օր ժ. 16-19-ը:

«Բուլվինոս Բեմիկլս Լիմիտեդ» ընկերության Երևանյան ներկայացուցիչություն:

Չեոսիտոս՝ 527829

